

2020-12-21

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R8
VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
INKOM: 2020-12-23
MÅLN: M 5514-20
AKTBIL: 1
Ink. 2020-12-23
Akt.....
Aktbil.....

Till Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen

Sökande: Preem AB (publ.)

Ombud: Advokat Sofia Hedelius
Alrutz' Advokatbyrå AB
Kungsgatan 42, 111 35 Stockholm
Tel: 08-679 73 65
e-post: sofia.hedelius@alrutz.se

Saken: Ansökan om ändringstillstånd enligt miljöbalken till ombyggnation av Synsatanläggningen samt verksamhet med samprocessning av förnybar råvara vid Preemraff Lysekil, Västra Götalands län

Preem AB (publ.) ansöker härmed om ändringstillstånd till ombyggnation av Synsatanläggningen, inklusive avgränsade följdändringar, samt till verksamhet med samprocessning av förnybar råvara vid Preemraff Lysekil, Västra Götalands län, i enlighet med vad som framgår nedan och av bilagda handlingar.

I ansökan ingår bl.a. Preems redogörelse för strategiska prioriteringar och klimatlöften (Bilaga A), en teknisk beskrivning

3929/71

(Bilaga B), en miljökonsekvensbeskrivning (Bilaga C) samt en med addendum uppdaterad säkerhetsrapport (Bilaga D).

En innehållsförteckning återfinns omedelbart efter denna ansökan.

1. Om bolaget

Preem är Sveriges största bolag för tillverkning och försäljning av drivmedel. Preem svarar för 80 procent av den svenska raffinaderikapaciteten och 30 procent av den nordiska. Preem är också ett av Sveriges största exportföretag, huvudsakligen avseende marknaden i norra Europa.

Preem har två raffinaderier; ett i Lysekil och ett i Göteborg. Raffinaderierna räknas till de mest moderna och miljöanpassade i Europa.

Preemraff Lysekil ligger vid Brofjorden, ca tio kilometer norr om centrala Lysekil. Raffinaderiet är helt dominerande inom det reserverade industriområdet för tung industri på norra Lysehalvön. Området är utpekade som riksintresse för industriell produktion.

Preemraff Lysekil togs i drift 1975 och har under de senaste 30 åren kännetecknats av en omställning i syfte att tillverka alltmer miljöanpassade produkter. Inriktningen är nu fokuserad på att fasa ut fossil produktion till förmån för förnybar. Preem är Sveriges största producent av förnybara drivmedel.

2. Bakgrund till Synsatprojektet

2.1 Sveriges klimatmål m.fl. styrmedel

I regeringens proposition "En sammanhållen svensk klimat- och energipolitik – Klimat" (prop. 2008/09:162) redogörs för den långsiktiga prioriteringen att Sverige 2030 bör ha en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen, samt för visionen att Sverige senast 2050 ska ha en hållbar och

resurseffektiv energiförsörjning, utan nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären. Riksdagen har ställt sig bakom förslagen.

I det klimatpolitiska ramverk med nya klimatmål, som riksdagen beslutade sommaren 2017, bestämdes att målet för nettonollutsläpp skulle tidigareläggas till 2045. Utsläppen från inrikes transporter, utom inrikes flyg, ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010, och den svenska fordonsflottan ska vara fossiloberoende till 2030.

I förarbetena till det klimatpolitiska ramverket (prop. 2016/17:146, s.) anføres:

Regeringens ambition är att Sverige ska bli ett av de första fossilfria välfärdsländerna vilket också innebär en fossilfri fordonsflotta. Transportsektorn bör därför ges ett särskilt fokus i klimatomställningen. Det finns ett behov av – men också olika möjligheter – att åstadkomma utsläppsminskningar i sektorn. Samhällsplanering och utveckling av effektiva transportsystem inklusive effektiva fordon, fossilfria drivmedel och åtgärder som hanterar transportefterfrågan kan bidra.

Regeringen har den 5 november 2020 gett Energimyndigheten i uppdrag att undersöka behovet av ytterligare styrmedel för att främja produktion av biodrivmedel med ny teknik. Energimyndigheten ska även undersöka hur utformningen av eventuella styrmedel kan se ut. Följande anføres på regeringens webbplats¹:

Med ökade krav i reduktionsplikten är det viktigt att också se över hur vi kan öka produktionen av biodrivmedel i Sverige. Det kommer att behövas för att nå klimatmålen, och det kommer förbättra Sveriges försörjningstrygghet.

¹ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/10/produktion-av-biodrivmedel-ska-framjas/> (2020-12-04).

Regeringen har i budgetpropositionen för 2021 lämnat förslag på att kraven i reduktionsplikten ska skärpas. Det innebär att drivmedelsleverantörer ska minska växthusgasutsläppen genom att i större mängd blanda i biodrivmedel i bensin och diesel. Regeringen kommer även införa en reduktionsplikt för flygbränsle. Detta är ett av de styrmedel som regeringen har tagit beslut om för att öka användningen av biodrivmedel.

En ökad svensk produktion av biodrivmedel skulle kunna öka försörjningstryggheten för drivmedel, minska den svenska drivmedelsmarknadens sårbarhet mot omvärldshändelser, skapa jobb och bidra till regional utveckling. Den skulle också öka den totala tillgången på hållbara förnybara drivmedel på den europeiska marknaden vilket också främjar klimatomställningen i andra medlemsländer. Genom att utveckla nya tekniker kan råvarubasen breddas genom att exempelvis restprodukter från jord- och skogsbruk kan användas i större utsträckning.

Regeringen har sedan tidigare, gett Energimyndigheten i uppdrag att tillsammans med Boverket, Naturvårdsverket, Trafikanalys, Trafikverket och Transportstyrelsen ta fram en strategisk plan för omställning av transportsektorn till fossilfrihet. I planen (ER 2017:07, s. 5) anføres följande:

Omställningen av transportsystemet behöver stå på tre ben: med de mest kostnadseffektiva åtgärderna för samhället ska vi uppnå ett mer transporteffektivt samhälle, energieffektiva och fossilfria fordon och farkoster samt högre andel förnybara drivmedel.²

² www.energimyndigheten.se/nyhetsarkiv/2017/strategisk-plan-for-hur-transportsektorn-ska-bli-fossilfri/ (2020-12-04).

2.2 Produktion av biodrivmedel vid Preemraff Lysekil

Preem står bakom klimatmålet. Preems vision är att leda omvandlingen till ett hållbart samhälle. En viktig del i detta är att öka produktionen av biodrivmedel.

Preem framställer redan idag drivmedel med en hög inblandning av förnybart. 2011 lanserades Preem Evolution Diesel. 2016 lanserades Preem Evolution Diesel *Plus*, ett drivmedel med minst 50 procent förnybart innehåll och miljömärkt med Svanen. Dessutom har fler produkter med förnybart innehåll tagits fram, bl.a. Preem Evolution Bensin.

Sedan 2010 produceras vid Preemraff Göteborg förnybar diesel baserad på förnybara råvaror, och långt framskridna planer finns att där öka produktionen av förnybara bränslen med 1 miljon kubikmeter om året i det så kallade HVO-projektet.

Som ett första steg i övergången till förnybar produktion även vid Preemraff Lysekil, planeras nu att bygga om befintlig Synsat-anläggning (SYNergetic SATuration), så att den kan användas för samprocessning av förnybara råvaror för produktion av MK1-diesel (aktuellt produktnamn: Preem Evolution Diesel) samt en mindre mängd bionaftha att användas som komponent i bensin.

Synsat är en avsvavlings- och avaromatiseringsanläggning som i dagsläget producerar fossil diesel.

Råvaror till förnybar diesel härstammar främst från biomassa. Biomassa är ett förnybart energilag, vilket innebär att den – när den förbränns – bara släpper ut den mängd koldioxid som den har bundit under tillväxtfasen (man benämner därför resulterande utsläpp vid förbränning "biogen koldioxid"). Detta skiljer dem från råvaror till fossil olja, som har legat orörda i miljontals år, och därför – vid förbränning – *endast* bidrar till att öka koldioxidnivån i atmosfären.

När det gäller utsläpp av koldioxid till atmosfären från drivmedel kommer endast en del av de totala utsläppen från raffineringen. Huvuddelen av klimatpåverkande gaser kommer från användarledet, som svarar för ca 85 procent av de totala utsläppen. Tillverkningen beräknas stå för ca 4 procent och resterande utsläpp härrör från råoljeutvinningen och från transporterna till och från raffinaderierna.

För att avgöra den totala påverkan på miljön görs en livscykelanalys, en s.k. well-to-wheel-analys³, där man ser till utsläpp av klimatpåverkande gaser (koldioxidekvivalenter) från hela värdekedjan, dvs. från råvaruframställning, produktion och transporter, till den slutliga förbränningen i motorn. Alla utsläpp i varje steg räknas samman, vilket innebär att man får en totalbild av drivmedlets miljöpåverkan.

En well-to-wheel-analys avseende Preem Evolution Diesel som finns på marknaden, påvisar betydligt lägre koldioxidutsläpp än vad fossil diesel ger.

I Sverige kan förutspås en successiv ökning av antalet elbilar, framför allt personbilar/lätta fordon. El är dock inte självklart ett mer miljövänligt alternativ än att köra en bil som drivs med biodrivmedel – det krävs i så fall att elen är framställd med förnybara källor som exempelvis sol-, vind- eller vattenkraft. Dessutom kommer omställningen till eldrivna fordon i sig att vara miljöbelastande på olika sätt, samt att den kommer att ta tid. Detta gäller särskilt i fråga om tung yrkestrafik.

I Bilaga A beskrivs Preems strategiska prioriteringar och klimatlöften. Preems mål är att:

- bli världens första klimatneutrala petroleum- och drivmedelsföretag, med nettonollutsläpp sett till hela värdekedjan innan år 2045,
- nå nettonollutsläpp vid raffinaderierna senast år 2040,

³ <https://ec.europa.eu/jrc/en/jec>

- vara ledande i skiftet från delvis fossila drivmedel till helt förnybara drivmedel på den svenska marknaden senast år 2045, i takt med reduktionsplikts utveckling, och att
- nyttja Preems höga kompetens och teknikförsprång till att vara ledande i skiftet från delvis fossila drivmedel till helt förnybara drivmedel på exportmarknaden senast år 2045.

Preem har som producent av drivmedel ett ansvar för att kontinuerligt minska koldioxidutsläppen bl.a. genom energieffektivisering. Företaget värderar även fortlöpande möjligheterna att ersätta naturgas med biogas. Störst klimatnytta uppskattas man dock nå genom att reducera utsläpp i användarledet. Ett effektivt sätt bedöms vara en ökad produktion och användning av förnybara drivmedel, även om detta genom ökat energibehov och vätgasproduktion, skulle innebära ökade lokala utsläpp vid raffinaderierna.

Genom den nu ansökta förändringen i raffinaderiet beräknas utsläppen av koldioxid i användarledet kunna reduceras med mellan 1,2 och 1,7 miljoner ton koldioxid per år.

Under 2019 gjordes dessutom en installation av en pilotanläggning i Lysekil, och under våren 2020 påbörjades testning av infångning av koldioxid, dvs. delar av CCS-tekniken, från vätgasproduktionsanläggningen. CCS (Carbon Capture and Storage) är en teknik för att avskilja koldioxid och därefter transportera den till geologisk lagring. Pilotprojektet är Sveriges enskilt största projekt för koldioxidinfångning någonsin.

3. Ansökans omfattning

Preemraff Lysekil har tillstånd till en årlig råoljegenomströmning om högst 11,4 miljoner ton.

Denna ansökan avser ett avgränsat ändringstillstånd till det s.k. Synsatprojektet. Projektet omfattar ombyggnation av befintlig Synsatanläggning, med nödvändiga avgränsade följdändringar, så att

anläggningen kan användas för samprocessning av förnybara råvaror för produktion huvudsakligen av MK1-diesel.

Följande anläggningsförändringar ingår i ansökan:

- Ombyggnation av Sinsatanläggningen
- Ny PSA-anläggning
- En ny survattenstripper med tillhörande kringutrustning
- Ökad kapacitet på befintlig vätgasproduktionsanläggning (HPU) genom ombyggnation
- Återvinning av vätgas från vätgaskrackern
- Ny tank för förnybara råvaror samt servicebyte på ett antal befintliga tankar
- Inkopplingar mot befintliga anläggningar
- En ny lastarm på kaj 5

En översiktsbild över planerade förändringar återfinns i Bilaga B, figur 2.

Vad gäller verksamheten avser ansökan att ge möjlighet att, inom den befintliga tillståndsgivna totala årliga genomströmningen, även inkludera förnybara råvaror och blandningskomponenter. Verksamheten kommer att avse samprocessning av förnybara råvaror för produktion av dieselkomponenter och färdig diesel, huvudsakligen MK1-diesel, samt en mindre mängd bionфта.

Efter hand som tillgången på förnybara råvaror ökar, avser bolaget att i motsvarande mån successivt reducera importen av råolja, petroleumoljor och petroleumbaserade blandningskomponenter.

Ansökan avser även att möjliggöra användning av bio-LNG (flytande biogas), inom redan tillståndsgiven mängd om 250 000 ton LNG (flytande naturgas) per år.

Det anförda utvecklas nedan och sammanfattas i yrkanden som presenteras sist i ansökan.

4. Ändringstillstånd

Bestämmelserna om tillståndsplikt för miljöfarlig verksamhet grundas på 9 kap. 6 § miljöbalken, men återfinns huvudsakligen i miljöprövningsförordningen (2013:251).

Enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken gäller därutöver följande:

Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

Bestämmelsen infördes i miljöbalken som en del i regelpaketet "En effektivare miljöprövning". Det uttalade syftet var att effektivisera miljöprövningen, dvs. att göra prövningen snabbare och enklare utan att åsidosätta hälso- och miljöskyddskraven. Utgångspunkten var en strävan efter att hålla handläggningstiderna så korta som möjligt utan att försvåra möjligheten att uppnå miljömålen eller att åsidosätta allmänhetens rätt till insyn och deltagande (prop. 2004/05:129 s. 1), en strävan som är aktuell även idag (jfr. föreliggande kommittédirektiv M2020:86; En modern och effektiv miljöprövning).

Syftet bakom bestämmelsen om ändringstillstånd var vidare att verksamhetsutövare ska kunna ansöka om en angelägen och brådskande ändring eller utökning av verksamheten utan att prövningen blir belastad med frågor som gäller anläggningsdelar som inte berörs av ändringen (prop. 2004/05:129 s. 62).

Preem vill återigen nämna att det rör sig om en miljöförbättrande åtgärd; ett första steg i en angelägen omställning vid Preems raffinaderier för att kunna uppnå det svenska klimatmålet. Genom ändringen beräknas utsläppen av koldioxid i användarledet kunna reduceras med mellan 1,2 och 1,7 miljoner ton koldioxid per år.

Vikten av att underlätta vid miljöförbättrande ändringar beskrivs i Industriutsläppsutredningens betänkande (SOU 2011:86; Bättre miljö - minskade utsläpp, s. 295-297). Den frågeställning som

berörs där är i vilken utsträckning en anmälan till tillsynsmyndigheten kan ersätta en tillståndsansökan, men delar av resonemanget är allmängiltigt. Bl.a. anförs att ett företags begäran om att få göra miljöförbättrande åtgärder bör hanteras på ett sätt som gör att förbättringar snabbare kommer på plats, och att ambitionen bör vara att miljöprövningen ska vara enkel för alla som vill genomföra miljöförbättrande åtgärder.

Vad gäller avgränsningen av nu aktuell ansökan kan följande anföras:

Ansökan avser att möjliggöra användandet av förnybara råvaror till Synsatanläggningen samt användning av bio-LNG. Planerad ombyggnation samt därmed sammanhängande modifieringar är väl avgränsade. Raffinaderiets övriga anläggningar, förutom vätgasproduktionsanläggningen (HPU) samt, i mindre omfattning, vätgaskrackern (ICR), kommer inte att påverkas. Den omställning av verksamheten som följer med ombyggnationen är i linje med klimatmål, reduktionsplikt samt regeringens strävan att främja produktion av biodrivmedel med ny teknik.

Den tillståndsgivna totala årliga genomströmningen kommer inte att påverkas av de sökta förändringarna.

Trots ansökans avgränsning beskriver bifogad miljökonsekvensbeskrivning (Bilaga C) den sökta ändringens påverkan på verksamheten som helhet.

Vad gäller rättspraxis på området vill Preem hänvisa till Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolens dom den 10 juni 2013 i mål nr M 92-13 (Ändringstillstånd avseende om- och tillbyggnader av befintlig produktionsanläggning för grön diesel vid Preems raffinaderi i Göteborg) samt till Umeå tingsrätts, mark- och miljödomstolen, protokollsbeslut den 8 februari 2018 i mål nr M 921-17 (Tillstånd (ändringstillstånd) till ökad produktion av blekt sulfatmassa vid Karlsborgs Bruk).

Sammantaget är det Preems uppfattning att det planerade projektet väl uppfyller de rättsliga förutsättningarna för ändrings-tillstånd, och att ansökan följaktligen har en korrekt avgränsning.

5. Gällande tillstånd och villkor

Gällande tillstånd är meddelat av Vänersborgs tingsrätt, miljödomstolen, den 30 juni 2004 (mål nr M 326-01). Tillståndet omfattar en maximal årlig genomströmning av 11,4 miljoner ton. Slutliga villkor vann laga kraft den 8 oktober 2013 i och med mark- och miljödomstolens dom den 28 maj 2013.

I deldom den 6 december 2011 lämnade mark- och miljödomstolen tillstånd att uppföra och ta i drift en anläggning för mottagning, hantering och lagring av flytande naturgas (LNG). Vidare har mark- och miljödomstolen i dom den 1 juli 2015 (mål nr M 216-15) meddelat tillstånd att uppföra och ta i drift en kompletterande vakuumdestillationsanläggning (VDU2).

En sammanställning av gällande tillståndsmeningar och villkor bifogas (Bilaga E).

Därutöver har Länsstyrelsen Västra Götaland i beslut den 3 november 2016 (dnr 555-33232-2016) godtagit en anmälan om att vid raffinaderiet i Lysekil ta in och lagra upp till 200 000 ton vegetabilisk olja (HVO och/eller RME), för inblandning i producerade fossila drivmedel.

Godkända anmälningar finns även för hantering av förnybar nafta samt etanol för inblandning i bensin (dnr 555-7238-2017, 555-46483-2018 samt 458-11664-2019).

Slutligen har Länsstyrelsen Västra Götaland den 30 november 2020 (dnr 555-49619-2020), utan krav på åtgärder, godtagit en anmälan från Gasum AB, LNG-terminal, som levererar gas till Preemraff, om hantering av bio-LNG i Gasums verksamhet. Som motivering angavs

att bio-LNG och LNG är likvärdiga, och att det enda som skiljer dem åt är hur gasen har uppkommit.

6. Genomförda samråd m.m.

Samråd enligt 6 kap. miljöbalken har genomförts. Framförda och inkomna synpunkter har beaktats vid projektplanering och vid utformning av ansökan.

Samrådet, inklusive inkomna yttranden, redovisas närmare i miljökonsekvensbeskrivningen (Bilaga C, avsnitt 1.3).

7. Lokalisering och planförhållanden

7.1 Allmän orientering

Raffinaderiet är beläget på norra delen av Lysehalvön vid Brofjorden (se Bilaga C, figur 4-5). Verksamheten bedrivs på de egna fastigheterna Sjöbol 2:5, Aspedalen 2:9, Slättna 2:31 och Humlekärr 3:1.

Verksamheten är lokaliserad på ett plansprängt område, cirka 24 meter över havsytan. Marken för den omkringliggande tankparken har varierande höjd upp till cirka 35 meter över havsytan. Området utgör en yta om cirka 1,6 kilometer gånger en kilometer.

På Lysehalvön förekommer flera bostadshus, det närmsta ligger cirka 450 meter öster om verksamhetsområdet. Närmaste samlade bostadsbebyggelse är Lahälla och Rixö, en kilometer respektive 1,5 kilometer från verksamheten. Lysekils tätort ligger cirka 10 kilometer söder om raffinaderiet. Badplatsen i Fiskebäcksvik är lokaliserad cirka 600 meter från verksamhetsområdet, i sydvästlig riktning.

I öster gränsar raffinaderiet till en LNG-anläggning som ägs och drivs av Gasum, vars huvudsyfte är att förse Preem med naturgas. Ingen ytterligare industriell verksamhet finns i raffinaderiets närhet.

7.2 Planförhållanden

Verksamhetens förenlighet med gällande planer beskrivs i Bilaga C, avsnitt 6.1. Sammanfattningsvis anføres där följande.

Kommunens översiktsplan *Lysekils kommun översiktsplan 2006* antogs av kommunfullmäktige den 21 juni 2006. Preemraffs område benämns i översiktsplanen som *Brofjordens industriområde*. Området omfattar en yta av cirka 15 km² på land. Av detta är idag cirka 2 km² utnyttjat. En generell skyddszon på 1 000 meter från industriområdet mot omgivningen har utlagts i planen. Skyddszonen inbegriper även påverkan från andra framtida omgivningspåverkande industrier, och inom skyddszonen får ingen ny bostadsbebyggelse tillkomma (annat än som komplementbyggnader till befintliga bostäder). Utlagda skyddszoner upptar cirka 14 km² (se Bilaga C, figur 6).

Lysekils kommun arbetar med att ta fram en ny översiktsplan, Lysekil 2030. Verksamheten bedöms vara förenlig med såväl gällande som kommande översiktsplan.

Verksamheten är lokaliserad inom detaljplanelagt område. Enligt detaljplanerna är området avsett för industri, trafik, hamn, skyddsområde och elkraftsanläggning. Verksamheten bedöms vara förenlig med gällande detaljplaner.

8. Planerade förändringar

Planerade förändringar beskrivs utförligt i bifogad teknisk beskrivning (Bilaga B). Sammanfattningsvis anføres där följande.

8.1 Planerade ombyggnationer och tillkommande utrustning

För att möjliggöra storskalig produktion av förnybara drivmedel på Synsatanläggningen krävs en ombyggnation. Två nya reaktorer seriekopplas med de två befintliga reaktorerna; den ena för att ta

om hand den förnybara matningens syreinhåll, den andra för att förbättra produktens köldegenskaper.

Förutom ombyggnationen av själva Synsatanläggningen krävs ett nytt survattenssystem samt ombyggnation av befintlig vätgasanläggning för att täcka det ökade vätgasbehovet som den förnybara matningen medför. En vätgasrik ström som idag används som bränn gas kommer att återvinnas i en nyuppförd PSA-anläggning, som också är nödvändig för att uppkoncentrera vätgas samt för att avlägsna kolmonoxid från den förnybara produktionen.

Befintliga tankar kommer att användas i så stor utsträckning som möjligt genom omfördelning av flera tankars service. Utöver detta kommer en ny tank för hantering av förnybara råvaror att tillkomma.

Den tillkommande utrustningen placeras på outnyttjade ytor inom befintligt process- och tankområde.

Ett nytt importsystem för förnybara råvaror, inklusive ny lastarm, planeras att uppföras på befintlig produktkaj (kaj 5).

En översikt över planerade förändringar återfinns i Bilaga C, figur 3.

Projektets investeringskostnad beräknas till storleksordningen 2,5-4 miljarder kronor.

8.2 Förändringar i verksamheten

Ovan beskrivna förändringar syftar till en verksamhet med samprocessning av förnybara råvaror på Synsatanläggningen, samt användning av bio-LNG. Istället för att – som hittills – producera fossilt baserad MK1-diesel, kommer anläggningen huvudsakligen att producera MK1-diesel med hög andel biobaserat innehåll. Även en mindre mängd bionafte kommer att produceras. Volymen biobaserat/förnybart kommer att motsvara upp till cirka 40 procent av anläggningskapaciteten. Den totala mängden bioolja som kan

behandlas vid raffinaderiet uppgår då till cirka en miljon kubikmeter per år.

De förnybara råvaror som initialt avses användas i Synsatprojektet är av samma typ som idag används för produktion av förnybara drivmedel vid den befintliga GHT-anläggningen vid raffinaderiet i Göteborg. Det rör sig om biooljor av typen triglycerider; bl.a. UCO (Used Cooking Oil), talloljor, utsmält animaliskt fett, olika vegetabiliska oljor som rapsolja och teknisk majsolja, m.fl. Olika FAME-råvaror (fettsyrametylestrar) ingår också. Fördelning mellan olika råvaror kommer att variera över tid.

Raffinaderier måste i framtiden kunna hantera en mängd olika förnybara råvaror. Marknaden för förnybara råvaror utvecklas snabbt och bolaget måste dessutom fortlöpande utvärdera bl.a. hållbarhetsprestanda för potentiella råvaror och leverantörer. Preem har till exempel valt bort att använda palmolja och PFAD (palmoljederivat) som råvara, eftersom bolaget bedömer att nuvarande produktionsmetoder inte uppfyller bolagets hållbarhetskrav.

Det är därför viktigt att inte låsa tillståndet till vissa uttryckligen angivna råvaror. Ansökan innehåller följaktligen ett yrkande om delegation till tillsynsmyndigheten att godkänna nya typer av förnybara råvaror (se nedan i avsnitt 13 och 19).

Ingen förbehandling av råvarorna kommer att ske på anläggningen, utan råvarorna kommer att vara behandlade och renade när de anländer.

Förnybara råvaror medför generellt lägre miljömässiga och säkerhetsmässiga risker jämfört med fossila råvaror. Varje enskild råvara genomgår ändå en noggrann värdering för att säkerställa att den uppfyller företagets hållbarhetskrav.

8.3 Miljöpåverkan av planerade förändringar

Den miljöpåverkan som planerade förändringar innebär beskrivs i Bilaga B, avsnitt 4. Sammanfattningsvis anføres där följande.

8.3.1 Energianvändning

Endast HPU-anläggningen kommer att få ökad genomströmning (en ökning med ca 17 %) i och med ombyggnationen, och det tillkommande matningsbehovet kommer att täckas av internt återvunna strömmar (LPG och offgas).

Det eldade energibehovet förväntas ligga på samma nivåer som idag. Den förnybara samprocessningen på Synsatanläggningen medför produktion av bränn gas med förnybart innehåll, som kan användas som bränsle istället för fossil gas.

Den nya reaktorsektionen på Synsat behöver extern värmeförsörjning. En elektrisk värmare har valts framför en ny eldad ugn eftersom den har en högre verkningsgrad och inte ger upphov till några förbränningsprodukter.

Projektet inkluderar installation av flera nya eldrivna utrustningar som kommer att öka den totala elkonsumtionen. Den ökade konsumtionen åtgår framförallt till komprimering av vätgas samt till den elektriska värmaren. Totalt uppskattas ombyggnationerna medföra en ökad elektrisk konsumtion med 140 GWh/år.

8.3.2 Utsläpp till luft

Utsläpp av *svaveldioxid* är kopplade till hur mycket avsvavling som sker. Förnybara råvaror innehåller låga halter av svavel och bidrar därmed inte till några ökade utsläpp av svaveldioxid. Vad gäller eldad effekt bedöms denna totalt sett bli i samma storleksordning som före ombyggnation, och utsläpp från eldad energi kommer alltså inte att påverkas. Utsläpp av *kväveoxider* bedöms följaktligen inte påverkas utan rymmas inom befintliga villkor.

Synsatanläggningen kommer i och med ombyggnationen att minska sitt eldade energibehov. Valet av ett elektriskt hetoljesystem minskar *koldioxidutsläppet* signifikant jämfört med en ny eldad utrustning. Förutom ett minskat internt energibehov kommer Synsat, som nämns

ovan, att producera bränn gas som delvis kommer från förnybar källa. Energiinnehållet i denna kommer att användas i övriga raffinaderiet och ersätter då fossil gas.

Processen att producera bränslen med förnybart innehåll konsumerar stora mängder vätgas. I ansökan ingår därför återvinning av en vätgasrik ström samt utökad kapacitet på HPU-anläggningen genom en ombyggnation. Ombyggnationen medför att värme återvinns internt till vätgasproduktionen. Därmed minskar koldioxidutsläppet per producerad vätgasenhet. Den interna värmeåtervinningen innebär också att mängden ånga från den ombyggda anläggningen minskar. Beroende på driftstatus på övriga anläggningar kan denna minskade mängd ånga behöva kompenseras i de eldade ångpannorna. Kapacitetsökningen på HPU innebär, vid fullt utnyttjande, ett ökat koldioxidutsläpp jämfört med idag.

Eftersom den totala genomströmning genom raffinaderiet inte kommer att utökas, kommer mängden fossila råvaror som årligen processas vid raffinaderiet att successivt minska för att ge plats åt förnybara råvaror. Minskad fossil satsning i kombination med eventuella andra åtgärder medför att det fossila koldioxidutsläppet från Preemraff Lysekil inte beräknas överstiga nollalternativet om 1,7 miljoner ton/år.

Genom processning av förnybar råvara bildas biogen koldioxid. Biogen koldioxid produceras också när den förnybara bränn gasen som producerats i Synsat förbränns.

Preems raffinaderier ingår i det europeiska handelssystemet för utsläppsrätter - EU ETS (Emissions Trading System) - som begränsar emissionen av växthusgaser genom att sätta ett gemensamt tak och en successiv nedtrappningskurva för utsläppen.

Av avgörande betydelse är här också att projektet betydligt minskar det fossila koldioxidutsläppet i användarled, jämfört med påverkan från ett standardbränsle. Beräknat på samprocessning av rapsolja med en GHG-reduktionsgrad om 60 procent, kommer koldioxidutsläppet i användarledet att minska med 1,2-1,7 miljoner ton per år. Råvaror med högre reduktion har potential att ytterligare signifikant reducera utsläppen.

Utsläpp av koldioxid sammanfattas i Bilaga B, tabell 2.

VOC-utsläpp, som alkanemissioner, från Preemraff mäts årligen av en extern resurs – ett företag vid namn FluxSense – med hjälp av en metod som kallas SOF (The Solar Occultation Flux Method). SOF bygger på att man mäter absorptionen av solljus när det passerar ett utsläpp av VOC. Sedan mätningarna startade är trenden minskande VOC-utsläpp.

Någon tydlig korrelation mellan VOC-utsläpp och genomströmning har inte kunnat urskiljas. De främsta faktorerna som påverkar mängden utsläppt VOC är bland annat underhållsaktiviteter, utomhus-temperatur, driftstörningar, ångtryck och punktläckage.

De ansökta ändringarna i raffinaderiets konfiguration bedöms påverka VOC-utsläppet marginellt.

Vad gäller VOC från tankpark är förnybara råvaror generellt lågflyktiga och bedöms inte orsaka några ökade VOC-utsläpp. Från processarean förväntas en marginell ökning på grund av fler läckagepunkter (flänsar). Utrustning med höga täthetskrav kommer att väljas för att minimera utsläppen.

8.3.3 Utsläpp till vatten

Vid hydrering av förnybara råvaror bildas vatten som biprodukt och i kombination med ett ökat tvättvattenbehov kommer survattenproduktionen från Synsatanläggningen att öka. Survattnet körs genom den nya survattenstrippern och det strippade vattnet återvinns inom raffinaderiet i så stor utsträckning som möjligt. Det vatten som inte kan återvinnas, uppskattningsvis 17 m³/timme, kommer att skickas till befintligt reningsverk.

Raffinaderiets processavloppsvatten och sanitära avloppsvatten renas idag i ett eget reningsverk som har såväl kemisk som biologisk rening. Den tillkommande mängden processavloppsvatten bedöms kunna hanteras av befintligt reningsverk.

Jämfört med dagens utsläpp kommer halterna av *TOC* och *kväve* att ligga på motsvarande nivå som i dagsläget, medan mängderna bedöms öka med ca 10 procent. Mängden utsläppt *fosfor* kommer under normal drift inte att öka, eftersom ett nytt reningssteg har implementerats som med kemikalisk fällning reducerar halten fosfor jämfört med tidigare nivåer. Övriga villkorsparametrar som *totalt*

extraherbara ämnen (olja), suspenderat material och pH bedöms inte påverkas i någon större utsträckning jämfört med dagens nivåer. Utsläppen till Brofjorden bedöms därmed kunna hållas inom de gränser som gäller för verksamheten idag.

Ökad storlek på hårdgjorda ytor inom raffinaderiområdet kommer att innebära en viss ökning av avrinnande vattenmängder (regnvatten) från dessa. Regnvatten från hårdgjorda ytor med låg risk för kontaminering leds till dagvattensystemet. Hårdgjorda ytor med större kontamineringsrisk leds till reningsverket för slutrening.

8.3.4 Övrig miljöpåverkan

Övrig miljöpåverkan beskrivs i Bilaga B, avsnitt 4.4-4.8. Sammanfattningsvis anförs följande.

Kemikalier; Två nya katalysatorer kommer att behövas i Synsat-anläggningen. Dessa är snarlika dem som redan används vid raffinaderiet. Dessutom kommer en hetolja till det elektriska hetoljesystemet att behövas. Därutöver tillkommer katalysator till HPU, adsorptionsmassor till PSA samt lut till survattenstrippern.

Buller; Raffinaderiet tillförs ett antal bullerkällor i form av roterande utrustning, ventiler m.m. Bullerreducerande åtgärder för enskilda komponenter kommer att fastställas under projekteringen för att säkerställa att arbetsmiljökrav och krav mot omgivningen avseende buller kan innehållas. Simuleringar för hur de nya utrustningarna påverkar buller i omgivningarna redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen (Bilaga C, avsnitt 9.12).

Luktemissioner; Förnybara råvaror bedöms bidra med låga luktemissioner. Detta bl.a. eftersom lagertankarna kommer att vara svagt trycksatta med kväve. En av de befintliga tankarna samt den nya tanken kommer att ha inre flytande tak, vilket minskar risken för luktemissioner. Den nya tankens gasfas kommer att bindas samman med en balansledning till en befintlig tank.

Avfall och restprodukter; Inga stora förändringar av mängden avfall förutses. Det tillkommande avfallet är av samma typ som från befintliga anläggningar, främst förbrukad katalysator. Hanteringen av den förbrukade katalysatorn kommer att ske enligt Preemraffs befintliga rutiner, vilket innebär att den omhändertas

av verksamheter som är specialiserade på sådan återvinning. Det tillkommer en mindre ökning av avfallsmängder från den normala drift- och underhållsverksamheten till följd av fler utrustningar.

Transporter; De planerade åtgärderna förväntas inte förändra behovet av vägtransporter i någon större omfattning. Antalet fartyg kommer att öka med netto ca 110 anlöp per år, där största delen utgör import av förnybara råvaror. Den ökande genomströmningen kommer främst vara av fartyg i storleksklassen 8 000-18 000 dwt. Till följd av ombyggnationen förväntas antalet råoljebåtar minska med ca 10-15 anlöp per år. Den huvudsakliga anledningen till att antalet anlöp ökar är att de fartyg som transporterar förnybara råvaror är väsentligt mycket mindre än de fartyg som transporterar t.ex. råolja.

9. Tidplan och anläggningsarbete

Av skäl som framgår ovan i avsnitt 2, är det Preems ambition att färdigställa anläggningen för storskalig förnybar produktion så snart som möjligt.

Nästa planerade underhållsstopp på raffinaderiet infaller hösten 2022. Bolagets plan är att göra en stor del av de stoppberoende installationerna under denna tidsperiod. Året som följer förutses ytterligare ett stopp på Synsatanläggningen för installation av kvarvarande arbeten. Målsättningen är att anläggningen ska vara i drift i förnybar service under *sista kvartalet 2023*.

Mot bakgrund av detta hemställer Preem om en skyndsam handläggning av målet.

En detaljerad tidplan återfinns i Bilaga B, avsnitt 6. Där beskrivs även de arbeten som hör till anläggningsfasen.

10. Miljökonsekvenser

En miljökonsekvensbeskrivning bifogas ansökan (Bilaga C). Där beskrivs underlag för miljöbedömningen i form av berörda miljömål, tillämpliga miljökvalitetsnormer, BAT-slutsatser, övriga krav-

nivåer samt föreslagna skyddsåtgärder. Nedan följer en sammanfattning av den bedömning som görs.

10.1 *Nollalternativet*

Nollalternativet - eller det framskrivna nuläget - är en beskrivning av hur det nuvarande tillståndet i miljön förväntas förändras i framtiden om den ansökta verksamheten inte påbörjas eller vidtas. Detta för att det ska gå att bedöma hur den ansökta verksamheten kommer att påverka omgivningen.

Nollalternativet innebär att konsekvenserna av att verksamheten fortsätter som idag, utan att ansökta förändringar genomförs, dvs. med fossil produktion upp till gällande tillståndsnivå.

10.2 *Bedömning av miljökonsekvenser*

10.2.1 Utsläpp till luft

Verksamheten ger upphov till utsläpp till luft i form av utsläpp från fartygstransporter samt utsläpp från raffinaderiprocessen. Utsläppen består i stort av koldioxid, kväveoxider, svaveloxider, stoft och VOC även om utsläpp av andra föroreningar förekommer. Även mindre luktemissioner kan förekomma.

Raffinaderiets utsläpp av koldioxid till luft härrör till viss del från förbränning, och denna del är direkt relaterad till raffinaderiets energianvändning. Den andra delen av koldioxidutsläppen är processrelaterad och uppkommer vid vätgasproduktionen.

Den fossila genomströmningen av råolja kommer till följd av ansökt ändring att minska, dels för att en miljon m³ förnybar råvara ska kunna processas, dels för att den ska rymmas inom befintlig tillståndsgiven genomströmning. Dessutom kommer ansökt ändring medföra att mindre fartyg kommer att användas för transport av förnybar råvara än vad som normalt används för transport av råolja. Detta innebär att genomströmningen på raffinaderiet som helhet kommer att behöva minskas för att kajlogistiken ska kunna hanteras.

Att exakt förutspå koldioxidutsläppen är därmed svårt på grund av systemets komplexitet. Preem åtar sig dock att utsläppet av fossil koldioxid från Preemraff Lysekil som helhet inte ska överstiga 1,7 miljoner ton per år, vilket är lägre än beräknat framskrivet nuläge.

Samtidigt beräknas den ansökta förändringen i raffinaderiet kunna reducera utsläppen av koldioxid i användarledet med mellan 1,2 och 1,7 miljoner ton koldioxid per år.

Ansökt ändring bidrar inte till några ökade utsläpp av svavel-dioxid, kväveoxider, stoft eller bensen jämfört med framskrivet nuläge. Utifrån genomförda mätningar i Preemraffs närmaste omgivning kan konstateras att uppmätta halter i området generellt är låga och vid Lahälla understiger både miljö kvalitetsnormer och nationella miljömål. Även beräknade haltbidrag för ansökt verksamhet visar att halterna svaveldioxid, kväveoxider och stoft vid närmast belägna bebyggelse (Lahälla) understiger såväl miljö kvalitetsnormer som uppsatta miljömål.

Uppmätta halter bensen i Preemraff Lysekils omgivning visar att bensenhalterna generellt varierar relativt lite mellan de olika mätplatserna, vilket indikerar att halterna härrör från flera olika och spridda utsläppskällor i området. Uppmätta halter understiger vid Lahälla gällande miljö kvalitetsnorm och ligger i paritet med uppsatt miljömål.

Ansökt ändring medför en nettoökning med ca 110 fartygstransporter per år jämfört med nuläget. Denna ökning motsvarar cirka 6 procent i jämförelse med antalet fartygstransporter år 2019. Vid verksamhet enligt framskrivet nuläge, det vill säga vid maximal produktion enligt gällande tillstånd, bedöms antalet fartygsanlöp öka marginellt jämfört med år 2019. Trots att detta utgör en inte helt oväsentlig ökning bedöms fartygstransporterna inte medföra några större olägenheter för omgivningen.

Sammanfattningsvis bedöms utsläppen till luft till följd av ansökt ändring vara begränsade, och för majoriteten av de parametrar som beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen påvisar externa utredningar utrymme till gällande miljökvalitetsnormer.

10.2.2 Utsläpp till vatten

De kvalitetsfaktorer som har utgjort bedömningsgrund för ekologisk status i aktuell vattenförekomst (Yttre Brofjorden, SE582150-112530) är enligt VISS:

- Biologiska faktorer: växtplankton och bottenfauna.
- Fysikaliska-kemiska faktorer: syrgasförhållanden, ljusförhållanden, näringsämnen och särskilt förorenande ämnen.
- Hydromorfologiska faktorer: konnektivitet (flödet av material och organismer), hydrografiska villkor och morfologiskt tillstånd (utformning).

Utsläpp till vatten från ansökt verksamhet är inte av den karaktär att de förväntas påverka de hydromorfologiska kvalitetsfaktorerna såsom konnektivitet, vågregim och utformning. Inte heller de fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorerna syrgasförhållanden, ljusförhållanden och näringsämnen bedöms påverkas. Detta eftersom ansökt ändring inte medför någon förändring i fosforutsläpp och det tillkommande kväveutsläppet endast utgör cirka en procent av den totala årliga kvävebelastningen i vattenförekomsten.

Av ramvattendirektivets prioriterade ämnen och de ämnen som finns upptagna i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25), är det främst arsenik, bly, kadmium, koppar, krom, kvicksilver, nickel och zink som bedöms uppstå från eller kunna spridas från verksamheten.

Uppmätta halter krom, nickel, bly, kadmium och kvicksilver understiger i utsläppspunkten de miljökvalitetsnormer som anges i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter. Utsläppshalterna avseende zink, koppar och arsenik överstiger normen något.

Hamrevik, i vilken Preems utsläppspunkt är belägen, är cirka 150 meter bred och relativt djup. Utifrån provtagningspunkters placering i djupled vid undersökningar som gjorts i viken antas viken ha ett medeldjup på fyra meter. Preem kommer genom befintlig verksamhet och ansökt ändring att som årsmedel släppa ut knappt 8 000 m³ vatten per dygn. Under antagandet att en fullständig omblandning sker i viken samt att ingen sedimentering sker, skulle detta innebära att halten av de aktuella metallerna zink, koppar och arsenik inom viken skulle vara 1,8 µg/l (zink), 1,1 µg/l (koppar) och 0,42 µg/l (arsenik). Samtliga parametrar skulle således ligga väl under miljö kvalitetsnormen.

Ansökt ändring bedöms inte påverka vare sig ekologisk eller kemisk status i ytvattenförekomsten som helhet eller någon enskild kvalitetsfaktor. Inte heller bedöms ansökt ändring äventyra möjligheten att uppnå status enligt gällande miljö kvalitetsnorm.

10.2.3 Påverkan på skyddsvärda områden

Av de miljökonsekvenser som ansökt verksamhet medför bedöms buller samt utsläpp till luft och vatten potentiellt kunna påverka närliggande skyddsvärda områden.

Ansökt ändring kommer att medföra nya bullerkällor, dels från processutrustning, dels från en utökad fartygsverksamhet. Genomförd bullerutredning visar dock att bullernivåerna i verksamhetens omgivning inte kommer att förändras. Följaktligen bedöms ansökt ändring inte heller medföra någon förändrad bullerpåverkan på närliggande skyddsvärda områden avseende naturmiljö.

Endast minimala mängder av utsläppet till vatten från Preem bedöms kunna nå de skyddsområden avseende naturmiljö, inklusive Natura 2000-områdena Åbyfjorden respektive Näverkärr, och tas upp i de biologiska systemen där. Någon risk för påverkan på områdena bedöms inte föreligga.

Vad gäller utsläpp till luft bedöms, i jämförelse med framskrivet nuläge, den sökta ändringen leda till mindre utsläpp av koldioxid

och eventuellt marginellt mer utsläpp av VOC, medan utsläpp av svaveloxider, kväveoxider, stoft och bensen blir oförändrat. I jämförelse med nuläget kan ansökt ändring leda till marginellt ökade utsläpp stoft, VOC och bensen. Utsläppen bedöms sammanfattningsvis som begränsade.

Avståndet från anläggningen till skyddsområden avseende kulturmiljö bedöms vara tillräckligt för att verksamheten inte ska påverka identifierade kulturmiljövärden. De lämningar som är lokaliserade inom Preemraff Lysekils verksamhetsområde är huvudsakligen belägna inom områden där inga ingrepp kommer att genomföras till följd av ansökt ändring.

Avseende påverkan på landskapsbild kommer samtliga aktuella ändringar att placeras inom befintliga processytor. Installationen av en ny tank samt nyinstallation av lastarm på kaj 5 i produkthamnen, skulle kunna utgöra en viss påverkan på landskapsbild. Den nya tanken kommer emellertid att etableras i den befintliga tankparken, varför tillkommande påverkan på landskapsbild bedöms som mycket liten. Den nya lastarmen kommer att placeras i befintlig hamnmiljö, vilket får anses fördelaktigt jämfört med om den installerats på en annan del av anläggningen, utanför hamnområdet.

Preemraff Lysekil är, som beskrivs i Bilaga C, lokaliserat inom område som är av riksintresse för rörligt friluftsliv, friluftsliv samt högexploaterad kust. Utrustning som tillkommer till följd av ansökt ändring kommer att etableras inom Preems befintliga verksamhetsområde. Detta är inte tillgängligt för allmänheten. Ansökt ändring bedöms därför inte medföra någon påverkan på riksintressenas bevarandevärden eller några begränsningar avseende allmänhetens möjlighet att bedriva friluftsliv och rekreation i området.

Brofjorden och Preems två hamnar är utpekade riksintressen för kommunikationer, och Preemraff Lysekils verksamhetsområde är utpekat riksintresse för industriell produktion. Planerad ändring bedöms vara förenligt med syftet för riksintresse för

kommunikationer. Ändringen bidrar till ökad nyttjandegrad då antalet fartygstransporter kommer öka. Ansökt ändring bedöms inte heller försvåra utnyttjandet av anläggningen som är av riksintresse för industriell produktion. Ansökt ändring ingår snarare i det långsiktiga arbetet att ställa om produktionen till att växla ut fossila råvaror och producera mer förnybara drivmedel.

En sammanfattande tabell med konsekvensbedömning av samtliga i miljökonsekvensbeskrivningen berörda aspekter återfinns i Bilaga C, tabell 22.

11. Utförda miljöförbättrande åtgärder

En redovisning av de huvudsakliga miljöförbättrande åtgärder som under de senaste åren har genomförts vid Preemraff Lysekil, återfinns i Bilaga B, avsnitt 5.

12. Verksamhetens tillåtlighet

12.1 Tillåtlighet enligt 2 kap. miljöbalken

12.1.1 Bevisbörderegeln

Sammantaget anser sig bolaget ha uppfyllt bevisbördan i fråga om de nedan beskrivna förpliktelseerna i 2 kap. miljöbalken.

12.1.2 Kunskapskravet

Den som bedriver en verksamhet ska inneha den kunskap som krävs för att undvika skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Bolaget bedriver raffinaderiverksamhet och har lång erfarenhet av detta. Personal som arbetar vid raffinaderiet är utbildade för ändamålet.

I samband med denna tillståndsansökan har bolaget inhämtat uppgifter och låtit utföra en rad utredningar. De konsulter som har anlåtats har lång erfarenhet och är erkänt duktiga på sina respektive områden.

Preems ledningssystem kommer att tillämpas. På raffinaderiet omfattas kvalitet, miljö och arbetsmiljö baserat på kraven i ISO 9001:2015 (kvalitet), ISO 14001:2015 (miljö) samt ISO 45001:2018 (arbetsmiljö). Krav kommer att ställas på underentreprenörer vid verksamhet inom verksamhetsområdet.

Vid behov utförs uppföljning och kontroll av verksamheten av externa konsulter.

12.1.3 Försiktighetsprincipen och Bästa Möjliga Teknik (BMT)

Vid arbetsplatsen kommer tillståndsdomen att finnas tillgänglig. Driftspersonal kommer att utbildas med avseende på tillämpliga miljöskyddsbestämmelser. Internkontroll av verksamheten kommer att utföras enligt kvalitetssystemet.

Försiktighetsåtgärder kommer att vidtas för att minimera påverkan på människors hälsa och miljön i enlighet med vad som framgår av denna ansökningshandling, den tekniska beskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen.

BAT-slutsatser har använts som referens. Verksamheten bedöms kunna bedrivas i enlighet med befintliga villkor.

Vid upphandling av ny utrustning kommer krav i BAT-slutsatser samt på bästa möjliga teknik att beaktas.

12.1.4 Lokaliseringskravet

Föreslagen lokalisering samt möjlighet till alternativ lokalisering redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen (Bilaga C, avsnitt 7.1).

Raffinaderiet har ett givet geografiskt läge. Området är utpekad som riksintresse för industriell produktion samt för kommunikationer. Motiven till vald lokalisering finns beskrivna.

12.1.5 Produktvalsprincipen

Produktvalsprincipen är beaktad genom befintliga villkor 41-42.

12.1.6 Hushållnings- och kretsloppsprincipen

Det rör sig om en miljöförbättrande åtgärd; ett första steg i en angelägen omställning till förnybar produktion, bl.a. för att kunna uppnå det svenska klimatmålet.

Villkor om energihushållning och avfallshantering finns (villkor 2 och 25).

BAT-slutsatser uppfylls.

Bolaget anser att hushållnings- och kretsloppsprinciperna är väl tillgodosedda.

12.1.7 Rimlighetsavvägning

Bolagets överväganden och förslag i fråga om skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått samt villkorsförslag m.m. har skett mot bakgrund av skälighetsregeln i 2 kap. 7 § miljöbalken.

Miljöbalken är ingen renodlad skyddslagstiftning. Miljöbalken syftar även till att driva samhällsutvecklingen mot en hållbar utveckling. Bolaget menar att den sökta verksamheten fyller en viktig funktion i denna utveckling.

12.2 *Tillåtlighet enligt Natura 2000-bestämmelserna*

I Bilaga C, avsnitt 9.2 beskrivs att någon risk för påverkan på Natura 2000-områdena Åbyfjorden respektive Näverkärr, inte bedöms föreligga.

12.3 *Miljö kvalitetsnormer*

12.3.1 Ramdirektivet för vatten

Ramdirektivet för vatten (2000/60/EG) trädde i kraft år 2000 och syftar till att uppnå miljömålet god vattenstatus i alla vattenförekomster inom EU. Miljömålet god status består av delmålen god kemisk status och god ekologisk status. I Sverige har de genomförts som miljö kvalitetsnormer.

EU-domstolen har i den s.k. Weserdomen (C-461/13) slagit fast att tillstånd inte får lämnas till projekt som kan medföra en försämring av ytvattenförekomstens status, eller som äventyrar uppnåendet av beslutad miljö kvalitetsnorm. En försämring ska anses ske så snart statusen hos minst en av kvalitetsfaktorerna försämras med en klass, även om statusen hos vattenförekomsten inte förändras som helhet.

Ramvattendirektivet, inklusive Weserdomen, är sedan årsskiftet 2018/2019 genomförda fullt ut i miljöbalken.

De planerade åtgärdernas påverkan på berörda vattenförekomster samt beslutade miljö kvalitetsnormer beskrivs i Bilaga C, avsnitt 9.9, samt i avsnitt 10.2.2 ovan.

Den sammanfattande bedömningen är att den sökta ändringen inte riskerar att försämma vattenförekomsten Yttre Brofjordens status och inte heller äventyrar uppnåendet av beslutade miljö kvalitetsnormer.

12.3.2 Luft

Några överskridanden av miljö kvalitetsnormer för luft bedöms inte ske, vare sig från process eller fartygstransporter (se Bilaga C, avsnitt 9.10.4-9.10.6).

12.4 BAT-slutsatser

Hur Preemraff Lysekil uppfyller tillämpliga slutsatser om bästa tillgängliga teknik framgår av bifogade redovisningar (Bilaga C2-C4).

12.5 Sammanfattning av tillåtligheten

Det är sammantaget bolagets uppfattning att den sökta ändringen av verksamheten, vid en tillämpning av miljöbalkens bestämmelser, kan beviljas i enlighet med nedan angivna yrkanden.

13. Förslag till villkor

Den sökta ändringen bedöms kunna bedrivas inom ramen för befintliga villkor.

Som anføres ovan (avsnitt 8.2) hemställer Preem om delegation till tillsynsmyndigheten att godkänna nya typer av förnybara råvaror.

14. Statusrapport

Preem har den 28 september 2017 gett in en statusrapport till länsstyrelsen. Planen har godkänts av länsstyrelsen.

15. Säkerhetsrapport

Preemraff Lysekil omfattas av den högre kravnivån enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, med förordning (Sevesolagstiftningen). Befintlig säkerhetsrapport inklusive addendum bifogas (Bilaga D)

Förnybara råvaror medför generellt mindre risker än fossila råvaror, och utgör inte farliga ämnen enligt Sevesolagstiftningen.

Obs! avseende vissa underbilagor begärs sekretess (infogade i separat mapp).

16. Igångsättningstid

Den tid inom vilken den miljöfarliga verksamheten ska ha satts igång bör bestämmas till sju år från lagakraftvunnen dom.

17. Skyndsam handläggning samt verkställighetsförordnande

Inledningsvis i denna ansökan har beskrivits den angelägenhetsgrad som avser en nationell och global omställning till förnybara drivmedel. I avsnitt 9 har en tidplan presenterats som utgår från ombyggnationer under nästa planerade underhållsstopp på raffinaderiet - *hösten 2022* - med målsättningen att anläggningen ska vara i drift i förnybar service under *sista kvartalet 2023*.

Mot bakgrund av detta hemställer Preem om en skyndsam handläggning av målet.

Dessutom hemställer Preem att meddelat tillstånd får tas i anspråk även om domen inte har vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande).

18. Övrigt

18.1 Aktförvarare

Till aktförvarare föreslås Lena Josefsson, Besöksadress: Kommunhuset, Kungsgatan 44, Postadress: 453 80 Lysekil, Tel: 0523-613005, epost: registrator@lysekil.se

18.2 Kungörelse

Lämplig tidning för kungörelse är Lysekilsposten och Bohusläningen.

18.3 Lokal för huvudförhandling

Enligt bolagets uppfattning bör målet kunna avgöras på handlingarna. För det fall lokal för huvudförhandling behövs,

föreslås en av Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, förhandlingslokaler.

19. Yrkanden

Preem AB yrkar att mark- och miljödomstolen ska meddela tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till

- i ansökan beskrivna om- och tillbyggnader av befintlig Synsat-anläggning, nytt survattensystem, ombyggnad av befintligt vätgassystem, samt därmed sammanhängande mindre ändringar i tankpark, på produktkaj m.m., samt till
- verksamhet med samprocessning av förnybara råvaror för produktion av dieselkomponenter och färdig diesel, huvudsakligen MK1-diesel, samt en mindre mängd bionafte, vid bolagets raffinaderi i Lysekil.

Dessutom yrkar Preem AB tillstånd till att i verksamheten använda bio-LNG (flytande biogas).

Yrkandena avser tillstånd utöver tidigare tillståndsgiven verksamhet, men inom gällande tillståndsram med en maximal årlig genomströmning av 11,4 miljoner ton, och 250 000 ton LNG/bio-LNG per år, samt inom ramen för befintliga villkor, dock med hemställan om delegation till tillsynsmyndigheten att godkänna nya typer av förnybara råvaror.

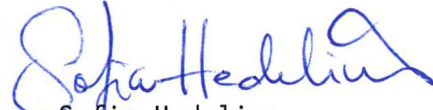
Preem AB yrkar vidare att mark- och miljödomstolen ska fastställa den tid inom vilken den miljöfarliga verksamheten ska sättas igång, till sju år från det att tillståndet vunnit laga kraft.

Preem AB yrkar att mark- och miljödomstolen ska godkänna den ingivna miljökonsekvensbeskrivningen.

Preem AB yrkar avslutningsvis verkställighetsförordnande, samt att målet handläggs skyndsamt och med beaktande av i målet ingiven tidplan.

Preem AB (publ.)

genom

Sofia Hedelius

(enligt bifogade behörighetshandlingar)

Innehållsförteckning

1. Om bolaget	s. 2
2. Bakgrund till Synsatprojektet	s. 2
2.1 <i>Sveriges klimatmål m.fl. styrmedel</i>	
2.2 <i>Produktion av biodrivmedel vid Preemraff Lysekil</i>	
3. Ansökans omfattning	s. 7
4. Ändringstillstånd	s. 9
5. Gällande tillstånd och villkor	s. 11
6. Genomförda samråd m.m.	s. 12
7. Lokalisering och planförhållanden	s. 12
7.1 <i>Allmän orientering</i>	
7.2 <i>Planförhållanden</i>	
8. Planerade förändringar	s. 13
8.1 <i>Planerade ombyggnationer och tillkommande utrustning</i>	
8.2 <i>Förändringar i verksamheten</i>	
8.3 <i>Miljöpåverkan av planerade förändringar</i>	
9. Tidplan och anläggningsarbete	s. 20
10. Miljökonsekvenser	s. 20
10.1 <i>Nollalternativet</i>	
10.2 <i>Bedömning av miljökonsekvenser</i>	
11. Utförda miljöförbättrande åtgärder	s. 26
12. Verksamhetens tillåtlighet	s. 26
12.1 <i>Tillåtlighet enligt 2 kap. miljöbalken</i>	
12.2 <i>Tillåtlighet enligt Natura 2000-bestämmelserna</i>	
12.3 <i>Miljö kvalitetsnormer</i>	
12.4 <i>BAT-slutsatser</i>	
12.5 <i>Sammanfattning av tillåtligheten</i>	
13. Förslag till villkor	s. 30
14. Statusrapport	s. 30
15. Säkerhetsrapport	s. 30
16. Igångsättningstid	s. 31
17. Skyndsam handläggning samt verkställighetsförordnande	s. 31
18. Övrigt	s. 31
18.1 <i>Aktförvarare</i>	
18.2 <i>Kungörelse</i>	
18.3 <i>Lokal för huvudförhandling</i>	
19. Yrkanden	s. 32

Bilagor

Bilaga A – Strategiska prioriteringar och klimatlöften

Bilaga B – Teknisk beskrivning

Bilaga C – Miljökonsekvensbeskrivning

Bilaga D – Säkerhetsrapport

Bilaga E – Gällande tillstånd och villkor